

Elinvoimalautakunta

Aika 06.10.2026 klo 15:00 -**Paikka** Vaalan kunnanvirasto, valtuustosali**Käsiteltävät asiat**

Asia	Otsikko	Sivu
193	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
194	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
195	Kokouksen esityslistan hyväksyminen	5
196	Harkinnanvaraisen talvikunnossapidonavustuksen myöntäminen yli 200 m pitkille teille	6
197	Harkinnanvaraisen avustuksen määrä talvikaudella 2026-2027	8
198	Määräalan ostotarjous kiinteistöstä 785-404-1-150, Kivikko	9
199	Poikkeamislupa, Kivikko RN:o 1:150	11
200	Poikkeamislupa, Taipale 5:21	14
201	Talousarvio 2027 Tekninen osasto	17
202	Talousarvio 2027 elinkeinot ja työllistäminen	22
203	Teknisen johtajan katsaus	27
204	Hallintojohtajan katsaus	28
205	Viranhaltijapäätösten ottaminen käsiteltäväksi	29
206	Tiedoksi saatettavat asiat	30
207	Muut asiat	31

Osallistujat

Läsnä	Nimi	Tehtävä
	Leinonen Tapio	puheenjohtaja
	Tikanoja Janne	varapuheenjohtaja
	Anttila Aatu-Artturi	jäsen
	Leinonen Aino	jäsen
	Karppinen Tiia-Liisa	jäsen
	Pärkkä Leena-Kaisa	jäsen
Muu	Tervonen Timo	jäsen
	Virkkunen Reijo	Kh:n puheenjohtaja
	Leinonen Samuli	Kh:n edustaja
	Leinonen Jenna	Kvalt:n puheenjohtaja
	Hallamaa Eila	Neuvoston edustaja
	Nissi Santeri	Neuvoston edustaja
	Kärkkäinen Minna	kunnanjohtaja
	Soininen Ville	esittelijä
	Niskanen Ari	esittelijä
	Ojala Marianne	asiantuntija
	Mustonen Anne	Pöytäkirjanpitäjä
	Lämsä Jaana	yhdyskuntatekniikan päällikkö

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Elinvltk 06.10.2026

Toimielimen kokouksen laillisuuden edellytyksenä on, että kokouksessa on saapuvilla enemmän kuin puolet jäsenistä ja että kokous on kutsuttu koolle toimielimen tekemän päätöksen mukaisesti.

Kutsu kokoukseen on lähetetty sähköpostilla toimielimen jäsenille 2.10.2026, jolloin myös kokouksen esityslista on julkaistu sähköisessä kokousjärjestelmässä ja kunnan kotisivuilla.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösesitys

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Elinvltk 06.10.2026

Kuntalain 107 §:n mukaisesti toimielimen kokouksesta pidetään pöytäkirjaa. Hallintosäännön 138 §:n mukaan pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Lisäksi pöytäkirjan tarkastavat toimielimen kyseistä pöytäkirjaa varten valitsevat pöytäkirjantarkastajat. Pöytäkirja tulee lain mukaan julkiseksi vasta sen jälkeen, kun se on tarkastettu, allekirjoitettu ja varmennettu.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösesitys

Toimielin valitsee kaksi jäsentään pöytäkirjantarkastajiksi. Tarkastusvuorossa ovat Timo Tervonen ja Leena-Kaisa Pärkkä. Pöytäkirja tarkastetaan 7.10.2026

Päätös

Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Elinvltk 06.10.2026

Hallintosäännön 128 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitilin toisin päättä.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösesitys

Toimitilin hyväksyy esityslistan kokouksen asialistaksi.

Päätös

196**Harkinnanvaraisen talvikunnossapidonavustuksen myöntäminen yli 200 m pitkille teille**

Elinvltk 06.10.2026
474/02.02.01.01/2026

Valmistelija Yhdyskuntatekniikan päällikkö Jaana Lämsä, jaana.lamsa@vaala.fi, p. 0400 855960

Peruste 21 § Lautakunnan tehtävät ja toimivalta

Harkinnanvarainen talvikunnossapitoavustus on tarkoitettu tielle, mihin ei tiekuntaa voi perustaa tai sen perustaminen ei ole tarkoituksenmukaista. Elinvoimalautakunta on päättänyt myöntää harkinnanvaraista talvikunnossapidon avustusta avustusehdot täyttävälle teille (Elinvltk 07.05.2026 § 103).

Avustus on kilometriperusteinen rahallinen avustus. Harkinnanvarainen avustus auraukseen voidaan myöntää, mikäli seuraavat ehdot täyttyvät:

- Vakituisen asutuksen oman/ pihatien pituus on vähintään 200 metriä. Tien pituus mitataan kunnossapidettävän tai ennestään avustettavan tieosuuden tai maantien reunasta vakituisesti asutun kiinteistön liittymään tai pihapiirin alkamiskohtaan saakka.
- Kyseessä on pysyvän asutuksen pääsytie, jonka asukas on kirjoilla Vaalan kunnassa kyseisessä osoitteessa.
- Kiinteistöstä maksetaan vakituisen asunnon kiinteistövero.
- Kiinteistön virallinen osoite on kyseisessä kiinteistössä.
- Tien varrella voi olla asumattomia metsä- tai peltokiinteistöjä.
- Tien varrella ei saa olla ympärivuoden asuttuja lomakiinteistöjä
- Tie on kiinteistön oma tie, tai tien käytöstä on laadittu sopimus kiinteistöjen kesken, tai tielle ei ole mahdollista perustaa tiekuntaa, esimerkiksi koska:
 - tieoikeus puuttuu osalta tietä, tai tien varrella on vain yksi asuinkiinteistö.

Avustus on haettava vuosittain ja sen käytöstä tien talvikunnossapitoon on toimitettava tosite. Kunta tiedottaa hakuajoista erikseen. Väärin maksettu avustus peritään takaisin.

Elinvoimalautakunta päättää avustuksen määrän, jonka valtuusto vahvistaa päättäessään talousarvion määrärahoista

Harkinnanvaraisen avustuksen avustushakemuksia saapui yhteensä 19 kpl, joiden yhteenlaskettu kilometrimäärä oli n. 7,5 km (oheismateriaalin liite)

Esittelijä	Tekninen johtaja Soininen Ville
Päätösesitys	Elinvoimalautakunta päättää myöntää avustuksen oheismateriaalissa olevan liitteen mukaisesti.
Päätös	
Oheismateriaali	Lautakunta_ Omatie hakemukset 2026 Yksityisteiden-avustaminen-ohje_7.5.2026-valtuuston-vahvistama-

197**Harkinnanvaraisen avustuksen määrä talvikaudella 2026-2027**

Elinvltk 06.10.2026
474/02.02.01.01/2026

Valmistelija Yhdyskuntatekniikan päällikkö Jaana Lämsä, jaana.lamsa@vaala.fi, p.
0400 855960

Peruste 21 § Lautakunnan tehtävät ja toimivalta

Harkinnanvarainen talvikunnossapitoavustus on tarkoitettu tielle, joille ei voi perustaa tiekuntaa tai sen perustaminen ei ole tarkoituksenmukaista. Elinvoimalautakunta on päättänyt myöntää harkinnanvaraista talvikunnossapidon avustusta ehdot täyttävälle tielle niin sanoituille omille tielle (Elinvltk 07.05.2026 § 103).

Elinvoimalautakunta on 15.09.2020 §121 päättänyt linkoustaksoista. Tuolloin työajon linkoustaksaksi päätettiin 6,60 €/jkm alv 0 %. Taksaa on verrattu aiemmin maanrakennuskustannusindeksiin teiden ylläpidon osaindeksiin. Voimakkaan kustannusten nousun myötä taksaa on nyt tarkastettava. Maanrakennuskustannusindeksin pisteluku teiden ylläpidossa oli elokuussa 2020 99,7, ja vastaava pisteluku elokuussa 2026 oli 125,3. Aiemmin määriteltyn linkoustaksaan tehdään tällä perusteella indeksitarkistus, jolloin uusi taksan hinta on 8,29 €/jkm.

Esimerkkilaskelma:

Tien pituus on 500 m. Tie lingotaan tai aurataan molempiin suuntiin, jolloin juoksukilometriä (jkm) syntyy 1 km. Yhden auras Kerran avustus on 1 km * 8,29 €/jkm, avustussumma on siis 8,29 €.

Määritellyn avustussumman voi saada tekemällä työn itse, tai tilaamalla sen urakoitsijalta. Avustus maksetaan kauden päätyttyä, kun avustuksen hakija ilmoittaa toteutuneet auras kerrat kuntaan.

Esittelijä Tekninen johtaja Soininen Ville

Päätösesitys Elinvoimalautakunta päättää että, avustussumma hakinnavaraisesti avustettaville tielle on 8,29 €/jkm.

Päätös

198**Määräalan ostotarjous kiinteistöstä 785-404-1-150, Kivikko**

Elinvltk 06.10.2026
378/02.04.00/2026

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Marianne Ojala, 0400 855 434,
marianne.ojala@vaala.fi

Peruste

Hallintosääntö 20 §

As Oy Vaalan Pitkospuisto on tehnyt ehdollisen ostotarjouksen vuokratontin lunastamiseksi taloyhtiön omistukseen. Yhtiöllä on vuokrasopimus 2 250 m²:n maapohjasta vuoteen 2031 saakka. Ehdolliseen ostotarjoukseen sisältyy vuokraoikeudeksi määritellyn alan kasvattaminen siten, että yhteinen pinta-ala olisi noin 2 600 m². Lisäalalle on suunniteltu autokatoksen rakentamista, koska nykyisin pihassa ei ole autoille soveltuvaa katosta, eikä sitä voida rakentaa nykyiselle parkkialueelle. Käsitellyt alueet sijaitsevat kunnan omistaman kiinteistön, 785-404-1-150 Kivikko, alueella.

As Oy Vaalan Pitkospuisto on jättänyt Vaalan elinvoimalautakunnalle poikkeamislupahakemuksen, jolla esitetään luvan myöntämistä kaavan vastaiseen rakentamiseen autokatoksen osalta. Katos sijoittuisi nykyisen vuokra-alan eteläreunaan, noin seitsemän metrin leveydeltä kaavassa osoitetulle puistoalueelle.

Ostotarjouksen ehtona on, että lisämaa-alueelle myönnetään poikkeamislupa autokatoksen rakentamisen mahdollistamiseksi.

Ostotarjouksen hinta koko 2 600 m²:n alalle on 4 000 €, eli 1,54 €/m². Ostaja vastaisi myös kaupasta aiheutuvista lohkomis- ja muista kuluista.

Vaalan kunta on teettänyt 15.4.2026 arvion tonttien käyvästä markkina-arvosta ja markkinavuokrasta useiden tonttien osalta. Karpalotien määräalaa käsiteltiin osana arviota. 4.8.2026 on kiinteistöarvioijalta vahvistettu, että keväällä laadittu arviokirja on edelleen käyttökelpoinen ja ajantasainen. Arviokirjassa Karpalotien 2 200 m²:n alueen markkina-arvoksi on arvioitu 3 300 – 4 500 euroa, joten 2 600 m²:n alalle tehty ostotarjous vastaa käypää markkinahintaa.

Esittelijä

Tekninen johtaja Soininen Ville

Päätösesitys

Elinvoimalautakunta esittää kunnanhallitukselle, että se
1. myy 2 600 m²:n suuruisen määräalan kiinteistöstä 785-404-1-150 ehdollisen ostotarjouksen tehneelle As Oy Vaalan Pitkospuistolle hintaan 4 000 euroa. Kauppahinnan lisäksi ostaja vastaa

- kiinteistönmuodostuksesta ja kaupanvahvistamisesta syntyneistä kuluista. Ehdollinen kauppa voidaan ostajan puolelta toteuttaa, mikäli elinvoimalautakunta myöntää poikkeamisluvan autokatoksen rakentamiseen esitetyn mukaisesti, ja
2. valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan laadittavan kauppakirjan.

Päätös

Oheismateriaali

Arviokirjan päivitys 4.8.2026
Arviokirja
Ostotarjous As Oy Vaalan Pitkospuisto

199**Poikkeamislupa, Kivikko RN:o 1:150**

Elinvltk 06.10.2026

490/10.02.03/2026

Valmistelija

Suunnittelija Miikka Oikarinen-Mäenpää, 040 660 8252,
miikka.oikarinen-maenpaa@vaala.fi
Kaavoituspäällikkö Marianne Ojala, 0400 855 434,
marianne.ojala@vaala.fi

Peruste

Hallintosääntö 21 §

Vaalan elinvoimalautakunnalle osoitetulla poikkeamislupahakemuksella haetaan lupaa poiketa kaavamääräyksestä Vaalan keskustan korttelin 113 eteläpuolisella alueella, joka on keskustan asemakaavassa merkitty puistoksi. Hakemuksella haetaan lupaa poiketa kaavamääräyksestä siten, että puistoalueelle sallittaisiin autokatoksen rakentaminen.

Rakennuspaikka:

Kunta: Vaala

Kylä: Kirkonkylä

Tila: Kivikko RN:o 1:150 (785-404-1-150), tila 82 692 m², hakijalle vuokrattu ala 2250 m²

Osoite: Karpalotie 8, 91700 Vaala

Kaava-alue:

Keskustan asemaakava (kaavamuutos 1990)

Toimenpide:

Uudisrakentaminen (autokatos)

Rakentamisrajoitus ja kaavoitustilanne:

Suunniteltu autokatos sijoittuu asemakaavassa puistoalueeksi (VP) osoitetulle alueelle. Alue on varattu yleiseen puistokäyttöön, eikä asemakaava mahdollista autokatoksen rakentamista alueelle.

Rakennusoikeuslaskelma:

Rakennusoikeus yhteensä: 450 k-m²Käytetty: 340 k-m²Jäljellä: 110 k-m²

Rakennusoikeuslaskelmassa on huomioitu se, että hakemuksen mukainen autokatos sijoittuu asemakaavan VP -alueelle, tällä hetkellä hakijalle vuokratun alueen ulkopuolelle. Mahdollinen alueen luovuttaminen hakijalle ei muuta alueen asemakaavan mukaista käyttötarkoitusta eikä lisää rakennuspaikan rakennusoikeutta.

As Oy Vaalan Pitkospuisto hakee poikkeamislupaa 63 m²:n suuruisen autokatoksen rakentamiseksi asemakaavassa puistoalueeksi (VP) osoitetulle alueelle. Hakemuksen mukaan nykyinen autopaikkajärjestely on johtanut siihen, että ajoneuvoja joudutaan säilyttämään asuntojen edustalla pelastustien alueella etenkin talvisin, jotta autoja voidaan lämmittää. Hakemuksen mukaan autojen lämmittäminen huoneistojen edustalla aiheuttaa myös paloriskin taloyhtion sekä naapuritaloyhtiön rivitaloille.

Hakija on kuullut kiinteistön rajanaapureita, joilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeen johdosta.

Hakemuksen mukainen autokatos sijoittuu nykyisen kunnalta vuokratun alueen ulkopuolelle asemakaavan puistoalueelle. Tämä poikkeamispäätös ei oikeuta alueen hallintaan eikä rakentamiseen alueelle. Hakija on tehnyt kunnalle ehdollisen ostotarjouksen nykyisen vuokra-alueen ja autokatoksen vaatiman lisäalueen lunastamisesta.

Kaavoitus:

RakL 57 § mukaan kunta voi erityisestä syystä myöntää luvan poiketa alueidenkäyttölaissa säädetystä tai sen nojalla annetusta ja tässä laissa säädetystä tai sen nojalla annetusta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos se:

- 1) aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
- 2) vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;
- 3) vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista;
- 4) johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Poikkeamiselle katsotaan olevan rakentamislain 57 §:ssä tarkoitettu erityinen syy, koska hankkeella parannetaan kiinteistön liikennejärjestelyjen toimivuutta sekä pelastus- ja paloturvallisuutta. Rakentaminen liittyy olemassa olevan rivitalokiinteistön käyttöön eikä muuta alueen pääasiallista maankäyttöä.

Kunnan kaavoituksen arvion mukaan hanke ei tässä tapauksessa aiheuta merkittävää haittaa kaavoitukselle tai kaavan toteuttamiselle eikä johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen. Rakennus on kooltaan tavanomainen ja sijoittuu olemassa olevan rakennetun ympäristön yhteyteen. Näin ollen poikkeamisen myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Esittelijä

Tekninen johtaja Soininen Ville

Päätösesitys

Elinvoimalautakunta päättää myöntää RakL 57 §:n mukaisin edellytyksin hakemuksen mukaisen poikkeamisluvan. Poikkeamislupa on RakL 187 §:n mukaisesti hyödynnettävä kahden vuoden kuluessa hakemalla rakentamislupa. Poikkeamislupa myönnetään ehdollisena siten, että se voidaan hyödyntää, mikäli hakija saa sovittua rakennettavan alueen hallinnasta maanomistajan kanssa ja liittyy siitä asianmukaisen selvityksen rakentamisluvan yhteyteen. Poikkeamisluvan käsittämä rakentaminen sijoittuu asemakaavan puistoalueelle, joka toimii rajaavana suojapuustona Pitkostien suuntaan. Rakentamislupaa myönnettäessä rakennuksen paikka on sovitettava ympäristöön siten, että liikennöinti rakennuksen ympärillä

onnistuu sujuvasti ja turvallisesti, ja että ympäröivää suojapuustoa jää riittävästi.

Päätös

Oheismateriaali

Poikkeamislupahakemus, vain lautakunnalle
Kartta_Karpalotie 8

200**Poikkeamislupa, Taipale 5:21**

Elinvltk 06.10.2026

491/10.04.01/2026

Valmistelija

Suunnittelija Miikka Oikarinen-Mäenpää, 040 660 8252,
miikka.oikarinen-maenpaa@vaala.fi
Kaavoituspäällikkö Marianne Ojala, 0400 855 434,
marianne.ojala@vaala.fi

Peruste

Hallintosääntö 21 §

Vaalan elinvoimalautakunnalle osoitetulla poikkeamislupahakemuksella haetaan lupaa poiketa kaavamääräyksestä Oulujärven rannalla olevalla tilalla, jolle on Manamansalon rantaosayleiskaavassa merkitty rakennusoikeus loma-asunnolle. Hakemuksella haetaan lupaa poiketa kaavamääräyksestä siten, että tontille rakennetussa vapaa-ajanasuinrakennuksessa sallittaisiin vakituinen asuminen.

Rakennuspaikka:

Kunta: Vaala

Kylä: Manamansalo

Tila: Taipale RN:o 5:21 (785-403-5-21), tila 142 960 m² (rantaan rajoittuva määräala n. 5 100 m²)

Kaava-alue:

Manamansalon rantaosayleiskaavan muutos (2018)

Toimenpide:

Vapaa-ajan asuinrakennuksen muuttaminen vakituisen asuinkäyttöön.

Rakentamisrajoitus ja kaavoitustilanne:

Voimassa olevassa osayleiskaavassa kiinteistöllä on lomarakennuspaikka (RA). Hanke edellyttää poikkeamista voimassa olevan osayleiskaavan käyttötarkoituusmääräyksestä.

Rakennusoikeuslaskelma:

Rakennusoikeus yhteensä 200 k-m²Käytetty 167 k-m²Jäljellä 33 k-m²

Poikkeamislupaa haetaan, koska kiinteistönomistaja haluaa muuttaa kiinteistöllä sijaitsevan asuinrakennuksen vapaa-ajan asuinrakennuksesta vakituisen asuinkäyttöön. Kiinteistöllä sijaitsee vuonna 2015 valmistunut ympärivuotiseen käyttöön soveltuva vapaa-ajan asuinrakennus (142 k-m²) ja vuonna 2015 valmistunut saunarakennus (25 k-m²). Hakija ei ilmoita aikomustaan muuttaa asuntoon pysyvästi.

Kiinteistö on liitetty kunnan vesijohtoverkkoon ja jätevedet ilmoitetaan hoidettavan suodatuskentällä. Kohteelle kuljetaan Manamansalontieltä poikkeavaa, noin kilometrin pituista Mustaniementietä pitkin. Mustaniementielle on perustettu tiekunta.

Kiinteistön etäisyys Vaalan keskustan kouluun, päiväkotiin ja muihin palveluihin on maateitse noin 61 km, mutta lossia käyttämällä matka lyhenee noin 43 kilometriin. Kesäkaudella lähin kauppa sijaitsee noin 13 kilometrin päässä Manamansalon kyläkeskuksessa.

Taipaleen tila sijaitsee Mustaniemen luoteisosassa. Manamansalon rantaosayleiskaavassa koko Mustaniemen alueelle on osoitettu vain lomarakennuspaikkoja, lukuunottamatta yhtä tyhjillään olevaa vanhaa maatilaa, joka on merkitty kaavaan AM -merkinnällä ja paikallisesti arvokkaana kulttuurihistoriallisena kohteena. Lähimmät vakituiseen asutukseen osoitetut rakennuspaikat ovat pääsääntöisesti useamman kilometrin päässä.

Manamansalon rantaosayleiskaavan muutoksessa on suoritettu edullisuusvyöhyketarkastelu tukemaan mahdollisia poikkeamislupahakemuksia, joilla loma-asutukseen haetaan käyttötarkoituksen muutosta vakituiseen asumiseen. Tarkastelun perusteella voidaan arvioida, mitkä alueet soveltuvat käyttötarkoituksen muutoksille, jotta alueen rakenne-, ominais- ja erityispiirteet sekä vetovoima voidaan taata jatkossakin. Vakituinen asuminen vaikuttaa kunnan kannalta palvelujen tarjoamisvelvoitteen, asukkaan kannalta erona on esimerkiksi rakennusten osalta erilaiset vaatimukset. Edullisuusvyöhyketarkastelu on ohjaava, päätöksentekoa tukeva väline, josta kunta voi päätöksellään poiketa.

Manamansalon saari on perinteisesti ollut vakituisen asumisen aluetta, mutta tietyt alueet ovat vakitukselle asumiselle sopivampia kuin toiset. Edullisuusvyöhyketarkastelussa tätä aluejakoa on pohdittu ottamalla huomioon mm. tiestö, maisematekijät, luonnonympäristö, elinkeinon alueet ja tekninen verkosto. Tarkastelu pyrkii edistämään maanomistajien tasapuolista kohtelua ja rakentamisen mahdollisuuksien ennakoitavuutta alueittain.

Mustaniemi, jonka alueelle poikkeamislupaa haetaan, on edullisuusvyöhyketarkastelun mukaisesti loma-asumisen aluetta ja se olisi hyvä säilyttääkin sellaisena muun muassa saavutettavuuden ja ympäristöarvojen vuoksi.

Kaavoitus:

RakL 57 § mukaan kunta voi erityisestä syystä myöntää luvan poiketa alueidenkäyttölaissa säädetystä tai sen nojalla annetusta ja tässä laissa säädetystä tai sen nojalla annetusta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta. Edellä 1 momentissa tarkoitettua lupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos se:

- 1) aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
- 2) vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;
- 3) vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista;

4) johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Rakentamislain 57 §:n mukaan poikkeamislupaa ei saa myöntää, jos se aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Tässä tapauksessa käyttötarkoituksen muuttaminen vakituiseksi asumiseksi olisi ristiriidassa voimassa olevan osayleiskaavan aluevarauksen sekä edullisuusvyöhyketarkastelun alueidenkäytöllisten tavoitteiden kanssa ja heikentäisi kaavan ohjausvaikutusta. Poikkeamisen myöntämisen katsotaan aiheuttavan haittaa kaavan toteuttamiselle ja alueiden käytön muulle järjestämiselle.

Esittelijä

Tekninen johtaja Soininen Ville

Päätösesitys

Poikkeamisluvan myöntämiselle ei ole rakentamislain 57 §:ssä tarkoitettuja edellytyksiä. Poikkeaminen olisi vastoin edullisuusvyöhyketarkastelussa osoitettua aluejakoa. Lupaa kaavamääräyksestä poikkeamiseen ei myönnetä edellä esitetyin perustein.

Päätös

Oheismateriaali

Taipale, lupahakemus, vain lautakunnalle
Poikkeamislupa, Taipale, esitys

201**Talousarvio 2027 Tekninen osasto**

Elinvltk 18.08.2026 § 152

Valmistelija Tekninen johtaja Ville Soininen

Peruste

Tekniset palvelut vastaa kunnan rakennetun ympäristön, kiinteistöjen, katujen, teiden sekä liikunta ja ulkoilualueiden ylläpidosta, järjestää ateria-, puhtaus- ja viranomaispalvelut sekä huolehtii kunnan maa- ja metsäomaisuudesta. Lisäksi tekniset palvelut osallistuvat kunnan investointien suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä infrastruktuurin kehittämiseen pitkän aikavälin tarpeet huomioiden.

Tavoitteena on luoda kuntalaisille viihtyisä, terveellinen, turvallinen ja toimiva elinympäristö sekä tarjota muille hallintokunnille niiden toiminnan kannalta välttämättömät tukipalvelut. Tekniset palvelut tekevät tiivistä yhteistyötä kuntalaisten, yritysten, muiden kunnan palvelualueiden sekä yhteistyökumppaneiden kanssa. Palvelujen kehittämisessä huomioidaan kuntalaisten tarpeet ja kunnan tulevaisuuden tavoitteet. Rakennetun ympäristön hyvä hoito ja toimiva infrastruktuuri ovat keskeinen osa kunnan viihtyisyyttä, vetovoimaa ja elinvoimaa.

Talousarvion valmistelu on käynnissä ja sen tilannetta seurataan tulevilla kokouksissa.

Esittelijä Tekninen johtaja Soininen Ville

Päätösesitys Elinvoimalautakunta merkitsee talousarvion valmistelun tilanteen tiedokseen.

Päätös Hyväksyttiin

Pykälän käsittelyn jälkeen pidettiin tauko klo 16.02- 16.20.

Jenna Leinonen poistui tauon aikana klo 16.09.

Elinvltk 01.09.2026 § 168

Valmistelija Tekninen johtaja Ville Soininen

Peruste

Talousarvion valmistelu on käynnissä ja sen tilannetta seurataan tulevilla kokouksissa.

Esittelijä Tekninen johtaja Soininen Ville

Päätösesitys Elinvoimalautakunta merkitsee talousarvion valmistelun tilanteen tiedokseen.

Päätös Hyväksyttiin

Elinvltk 22.09.2026 § 186

Valmistelija Tekninen johtaja Ville Soininen

Peruste Talousarvion valmistelu on käynnissä ja sen tilannetta seurataan tulevilla kokouksissa.

Esittelijä Tekninen johtaja Soininen Ville

Päätösesitys Elinvoimalautakunta merkitsee talousarvion valmistelun tilanteen tiedokseen.

Jaana Lämsä poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 20.06 eikä palannut enää kokoukseen.

Päätös Hyväksyttiin

Elinvltk 06.10.2026
433/02.02.00/2026

Valmistelija Tekninen johtaja Ville Soininen

Peruste Tekniset palvelut vastaa kunnan rakennetun ympäristön, kiinteistöjen, katujen, teiden sekä liikunta ja ulkoilualueiden ylläpidosta, järjestää ateria-, puhtaus- ja viranomaispalvelut sekä huolehtii kunnan maa- ja metsäomaisuudesta. Lisäksi tekniset palvelut osallistuvat kunnan investointien suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä infrastruktuurin kehittämiseen pitkän aikavälin tarpeet huomioiden.

Teknisellä toimialalla on esiintynyt usean vuoden ajan jatkuvaa resurssivajetta, mikä on johtanut henkilöstön kuormittumiseen sekä haasteisiin tehtävien hoitamisessa suunnitellussa aikataulussa. Tehtäväkenttä on laajentunut ja monipuolistunut erityisesti hankkeiden, valmistelun, suunnittelun sekä energiahankkeiden osalta. Teknisen johtajan virassa perehdytystä varten perustettu toinen määräaikainen virka lakkaa alkuvuodesta eläköitymisen johdosta.

Rakennusvalvonnan osalta jatketaan toimenpiteitä, joilla rakennusluokituksen, huoneisto-osoitteiden sekä valtakunnallisten pysyvien huoneistotunnuksien kiinteistörekisterin rakennuskannan ajantasaisuus ja osoiterekisteriä päivitetään. Ennen vuotta 2000

myönnettyjen rakennuslupien osalta jatketaan paperiarkiston digitointia pysyväisarkistoon saattamisessa. Kunnan rakennusvalvonnassa on varauduttava lähivuosina käynnistyvien laajojen ja vaativien rakennushankkeiden myötä kasvavaan työmäärään. Osa hankkeista on realisoitumassa ja rakennusvalvonnan työmäärään odotetaan huomattavaa kuormitusta seuraavalle 2-3-vuodelle. Tavoite on määräaikainen rakennustarkastajan virka myös vuodelle 2027.

Alueidenkäytön ja kaavoituksen osalta jatketaan uusien ja etenevien kaavahankkeiden edistämistä. Suunnitteilla ja valmistelussa on useita laajoja investointihankkeita, joiden toteuttaminen edellyttää tekniseltä toimistolta nykyistä enemmän asiantuntijatyötä, hankkeiden valmistelua, suunnittelun ohjausta, kilpailutuksia, sopimusasioiden valmistelua sekä hankkeiden toteutuksen ja valvonnan koordinoitua. Suurinvestointien onnistunut läpivienti edellyttää riittävää ja oikea-aikaista asiantuntijaresurssia, jotta hankkeiden suunnittelu, aikataulutus, kilpailuttaminen, hankinnat, sopimusten hallinta ja toteutuksen valvonta voidaan järjestää asianmukaisesti. Riittävä asiantuntijaresurssi mahdollistaa hankkeiden paremman kokonaisuuden hallinnan ja ennakoivan valmistelun sekä vähentää riippuvuutta ulkopuolisesta asiantuntijatyöstä. Edellä mainituilla perusteilla teknisen toimiston asiantuntijatehtäviin on tavoitteena lisätä paikkatietosuunnittelijan määräaikainen tehtävä. Paikkatietosuunnittelija toimii ensisijaisesti kaavoituspäällikön alaisena suunnittelu- ja paikkatietoon liittyvien tehtävien parissa. Paikkatietosuunnittelijan osaamista kuitenkin hyödynnettäisiin tarvittaessa koko teknisen toimiston tehtävissä.

Kaavoituksen ja suunnittelun talousarvioon on henkilöstökulujen lisäksi sisällytetty ulkopuolisen asiantuntijapalvelun kustannukset. Hankittava ostopalvelu on kaavoituksen ja mittaustöiden konsulttipalveluita. Kaavoituksen parissa työskentelee kaavoituspäällikkö, jonka työtehtäviin kuuluu läheisesti myös elinvoimaan liittyvien hankkeiden valmistelu.

Talousvuonna 2027 jatketaan etenemässä olevia asema- ja yleiskaavahankkeita. Vaalan keskustassa saatetaan Vaalanlammen rannan asuinalueen asemakaavan muutos valmiiksi, lisäksi jatketaan työtä Ahmalan alueella aloitetun kaavamuutoksen parissa. Ahmalan alueella tutkitaan alueen käyttöä matkailupalveluiden alueena, ja suunnitellaan hotellin sijoittamista alueelle, jolla sata vuotta sitten toimi hotelli. Ranta-alueiden kaavojen päivitystyötä jatketaan.

Kunnassa jatketaan vihreän energian tuotantoa kaavoittamalla kuntaan tuulivoimatuotannolle soveltuvia alueita, yhdistäen myös aurinkoenergiatuotantoa mahdollisuuksien mukaan energiapuistojen osaksi. Nuojuan sähköaseman sijainti keskeisellä paikalla kunnassa on houkutellut kuntaan myös energiaintensiivistä hanketoimintaa, ja sähköaseman lähetyvillä onkin etenemässä kaksi datakeskushanketta ja useita akkuvarastohankkeita. Myös Pelson vanhan vankilan alueella etenee datakeskustoiminnan sijoittumista tutkiva asemakaavoitus.

Energiaintensiivisten hankkeiden sivutuotantona syntyvä lämpö luo uusia mahdollisuuksia teolliselle toiminnalle, joka muutoinkin voi hyötyä datakeskusteollisuuden syntymisestä. Kaavoituksella pyritään varmistamaan, että suunnittelualueille osoitetaan riittävästi alueita hukkalämpöä hyödyntävälle teolliselle toiminnalle soveltuvia alueita. Myös muunlainen liiketoiminta mahdollistuu paitsi datakeskuskaavojen läheisyydessä, myös muualla kunnan alueella. Vaalan Kolmion alueen

asemakaavoitusta pyritään viemään eteenpäin osana kokonaisuutta. Kunnan itärajalalla jatketaan vihreän vedyn jatkojalostamon kaavoitusta.

Energian ympärille kehitettävä aluerakenne ja liiketoimintamahdollisuudet muodostavat suuren kokonaisuuden, jonka oikea-aikaista suunnittelua, tontinluovutusta ja rakentamista hallinnoimaan tarvitaan poikkihallinnollista yhteistyötä ja johdonmukaista päätöksentekoa. Kehittyvä liiketoiminta luo ympärilleen kasvavan tarpeen kunnan eri toimintojen kehittämiseksi, myös esimerkiksi asuntotuotannon ja hyvinvointipalveluiden osalta.

Resurssivajeen perusteilla teknisen toimiston asiantuntijatehtäviin on tavoite lisätä toimistoinsinöörin määräaikainen tehtävä. Toimistoinsinööri toimisi teknisen johtajan alaisena teknisen osaston tehtävissä pääsääntöisesti yhdyskuntatekniikan- ympäristön- ja rakentamisen alalla. Toimistoinsinöörin osaamista kuitenkin hyödynnettäisiin tarvittaessa koko teknisen toimiston tehtävissä.

Rakennustarkastajan virka, paikkatietosuunnittelijan toimi ja toimistoinsinöörin toimi, edellä mainituista määräaikaista työtehtävistä päätökset tehdään loppuvuoden aikana kunnan päätöselimissä. Talousarviossa on alustavasti varattu määrärahat edellämainittuihin työtehtäviin.

Talonrakennuksessa tehdään talousarvioon sisällytettyjä kiinteistörakentamisen ja kiinteistöhuollon mukaisia toimia. Talonrakennuksessa merkittävin investointitarve vuodelle 2027 on päiväkodin laajennus ja tavoitteena rakentamisvaiheen aloitus kesälle suunnitteluvaiheen jälkeen.

Keskustan torikortteliin toteutetaan suunnittelun jälkeen torirakentaminen ympäristöineen. Samaan pihapiiriin on valmistunut edellisvuoden syksyllä liikerakennus, joten hankkeella parannetaan torialueen viihtyisyyttä ja käytettävyyttä. Samassa yhteydessä rakennetaan korttelialueen hulevesijärjestelmä ja kunnostetaan alueelle jäävä vanhan tavarann myymälärakennuksen julkisivu.

Yhdyskuntatekniikan puolella jatketaan kunnan teiden kunnostamisia investointilistan mukaisesti. Kunnan kaavateillä on kertynyt korjausvelkaa. Sahanrannan kehittämishankkeen viimeistelytyöt jatkuvat vuonna 2027. Yksitysteiden syksyllä 2026 uudistettu avustamisen malli on käytössä. Vanhojen maaläjäytysalueiden kunnostamistoimenpiteet ja maisemointi jatkuvat vuonna 2027.

Ulkoilu- ja liikuntaympäristön vastuualueiden kohteissa jatketaan viihtyisyyden ja toiminnallisuuden parantamista. Metsätaloudessa keskitytään edelleen harvennushakkuisiin ja ympäristö-/metsänhoidollisiin toimenpiteisiin.

Ravitsemispalveluissa yhteistyö Muhoksen ja Utajärven kunnan kanssa on päättynyt ja Vaalan kunta jatkaa itsenäisesti ruokahuollon palveluita. Pienimuotoista yhteistyötä on sovittu jatkettavan Muhoksen kunnan kanssa.

Siivouspalveluissa varaudutaan muuttuvien kohteiden määrässä puhtaudenpitoon ja henkilöresurssitarpeisiin.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut jatkaa kunnallisen ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja eläinlääkintähuollon palveluiden tuottamista Pudasjärven, Iin, Utajärven ja Vaalan kuntiin.

Vakinaisten viranhaltijoiden määrä pysyy samana vuonna 2027. Elinympäristötyöryhmän koko vaihtelee vuoden aikana ja on maksimissaan 12 henkilöä. Teknisellä osastolla työskentelee vuoden 2027 aikana määräaikaisessa virassa rakennustarkastaja sekä määräaikaisissa toimissa paikkatietosuunnittelija ja toimistoinsinööri, joiden palkkakuluihin on varattu määrärahat.

Liitteenä teknisen osaston talousarvio 2027 ja oheismateriaalina alustava investointiohjelma.

Esittelijä	Tekninen johtaja Soininen Ville
Päätösesitys	Elinvoimalautakunta hyväksyy osaltaan esitellyn talousarvion ja esittää sen hyväksymistä kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle.
Päätös	
Liitteet	Liite 1 TA 2027 Tekninen osasto
Oheismateriaali	Alustava investointiohjelma 2027_ver2

202**Talousarvio 2027 elinkeinot ja työllistäminen**

Elinvltk 18.08.2026 § 154

Valmistelija

Hallintojohtaja Ari Niskanen, 0400855924, ari.niskanen@vaala.fi

Peruste

Työllistämispalvelut:

Vaalan kunnan työllisyyspalvelujen tehtävänä on toteuttaa työllisyyttä edistäviä toimintoja. Keskeisiä tavoitteita ovat palvelujen vaikuttavuuden parantaminen työllisyyden hoidossa, kustannussäästöjen saavuttaminen kunnan taloudessa työttömyyden aiheuttamien kulujen vähentämisessä, myönteisen vaikutuksen aikaansaaminen työnhakija-asiakkaiden elämäntilanteeseen sekä työnantajien ja työntekijöiden kohtauttaminen. Lisäksi työllisyyspalvelut tukevat ja auttavat yrittäjiä, yrityksiä ja yhdistyksiä kaikissa työllistämiseen liittyvissä tarpeissa. Työtä tehdään kuntalais- sekä työnantajälähtöisesti ja toiminta perustuu yksilölliseen lähestymistapaan. Palvelut suunnitellaan huomioiden työnhakijan ja työnantajan toiveet, tavoitteet sekä kokonaistilanne.

Elinkeinot:

Elinkeinopalveluiden tehtävänä on perusedellytysten luominen eri elinkeinoille, yritysneuvonta sekä aktiivinen elinkeinon kehittäminen. Tavoitteena on nykyisten yritysten ja työpaikkojen säilyminen, yritysten omistajavaihdosten tukeminen, laajentumishaluisten yritysten auttaminen sekä uusien yritysten saaminen kuntaan. Vahvojen kärki-investointien kautta tavoitellaan elinvoimaa ja kasvua, jota syntyy kehittyvistä ja uusista yrityksistä, investoinneista, lisääntyvistä työpaikoista, vahvasta vetovoimaista ja uusista asukkaista. Toimintaan liittyvät oleellisesti myös kunnan markkinointi uusille asukkaille ja yrittäjille sekä erilaisten tapahtumien järjestämisen mahdollistaminen ja tukeminen. Kunnan päätöksenteon yritysälähtöisyys vahvistaa tekoja elinvoiman ja elinkeinon puolesta.

Talousarvion valmistelu on käynnissä ja sen tilannetta seurataan tulevilla kokouksissa.

Esittelijä

Hallintojohtaja Niskanen Ari

Päätösesitys

Elinvoimalautakunta merkitsee talousarvion valmistelun tilanteen tiedokseen.

Päätös

Hyväksyttiin

Elinvltk 01.09.2026 § 169

Valmistelija Hallintojohtaja Ari Niskanen, 0400855924, ari.niskanen@vaala.fi
Peruste Kokouksessa esitellään talousarvion valmistelun tilanne

Esittelijä Hallintojohtaja Niskanen Ari
Päätösesitys Elinvoimalautakunta merkitsee valmistelun tilanteen tiedokseen.
Päätös Hyväksyttiin

Elinvltk 22.09.2026 § 187

Valmistelija Hallintojohtaja Ari Niskanen, 0400855924, ari.niskanen@vaala.fi
Peruste Kokouksessa esitellään alustavat talousarvion luvut.

Esittelijä Hallintojohtaja Niskanen Ari
Päätösesitys Elinvoimalautakunta merkitsee valmistelun tilanteen tiedokseen.
Marianne Ojala poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 20.09 eikä palannut enää kokoukseen.

Päätös Hyväksyttiin

Elinvltk 06.10.2026
433/02.02.00/2026

Valmistelija Hallintojohtaja Ari Niskanen, 0400855924, ari.niskanen@vaala.fi
Peruste **Elinkeinotoimi**

Elinkeinopalvelujen tehtävänä on luoda hyvät toimintaedellytykset eri alojen yrityksille, tarjota yritysneuvontaa sekä edistää paikallista elinkeinotoimintaa määrätietoisesti. Tavoitteena on turvata olemassa olevien yritysten ja työpaikkojen jatkuvuus, tukea omistajanvaihdoksia, auttaa kasvuhaluisia yrityksiä sekä houkutella kuntaan uusia toimijoita ja investointeja. Elinkeinotyössä korostuvat yrityslähtöisyys, aktiivinen yhteistyö ja kunnan kehittämismahdollisuuksien hyödyntäminen.

Vuonna 2027 elinkeinotyön keskeisenä painopisteenä on suurhankkeiden edistäminen ja niiden tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntäminen paikallisen elinkeinoelämän kehittämisessä. Erityistä huomiota kiinnitetään datakeskusinvestoinnin etenemiseen, yritysten liiketoimintamahdollisuuksiin sekä hankkeen vaikutuksiin alueen työllisyyteen, palveluihin ja asumiseen. Samalla jatketaan muiden

investointihankkeiden edistämistä, matkailun kehittämistä sekä Vaalassa toimivien yritysten kasvun ja toimintaedellytysten vahvistamista.

Elinkeinojen kehittämisen kokonaisuudesta vastaa kunnanjohtaja, joka johtaa työtä eri toimialojen yhteistyönä. Elinkeinopalvelut kuuluvat hallinto-osaston elinkeinojen vastuualueeseen, mutta elinvoiman kehittämisessä keskeinen rooli on myös teknisellä osastolla, erityisesti kaavoituksessa, maankäytössä, kiinteistöissä ja infrastruktuurin kehittämisessä. Matkailuelinkeinotoimintaa edistetään lisäksi kunnan osittain omistaman kehitysyhtiön Humanpolis Oy kautta.

Kunnan markkinointi, yritysviestintä ja tapahtumat tukevat kunnan tunnettuutta, uusien asukkaiden ja yritysten sijoittumista sekä paikallisen elinkeinoelämän verkostoitumista. Elinkeinotyössä vahvistetaan kunnan ja yritysten välistä vuoropuhelua sekä huolehditaan yritysten tarpeiden huomioimisesta kunnan kehittämisessä ja päätöksenteossa.

Strategiset tavoitteet ja toimenpiteet

Etsimme aktiivisesti uusia ratkaisuja ja rohkeita avauksia kunnan kehittämiseen. Tavoitteenamme on lisätä investointeja, vahvistaa yritystoimintaa ja luoda uusia työpaikkoja. Kunta toimii yritysten ja investoijien kumppanina sekä edistää sujuvia sijoittumis- ja kehittämisprosesseja. Samalla vahvistamme Vaalan tunnettuutta elinvoimaisena, luonnonläheisenä ja yritystoiminnalle mahdollisuuksia tarjoavana kuntana.

Suurhankkeiden etenemistä tuetaan aktiivisella yhteistyöllä hanketoimijoiden, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa. Vuonna 2027 painotetaan erityisesti paikallisten yritysten pääsyä hankkeiden hankinta- ja alihankintaketjuihin sekä uusien liiketoimintamahdollisuuksien tunnistamista. Työvoiman saatavuutta, osaamista ja koulutusyhteistyötä edistetään yhdessä alueellisten toimijoiden kanssa. Lisäksi selvitetään suurhankkeisiin liittyviä asumisen, majoituksen ja muiden palvelujen tarpeita sekä mahdollisuuksia kehittää alueelle uutta yritystoimintaa.

Kuntastrategian mukaisesti vahvistetaan uusiutuvan ja vihreän energian klusteria sekä edistetään kestävää elinkeinoelämän kehitystä. Kaavoituksella, maankäytöllä ja infrastruktuuriratkaisuilla mahdollistetaan uusia investointeja ja yritystoimintaa. Kunta toimii aktiivisena kumppanina ja pyrkii löytämään ratkaisuja, jotka vahvistavat alueen elinvoimaa myös pitkällä aikavälillä.

Yrityspalvelut ja elinkeinojen kehittäminen

Vaalassa yrittäjät ja yrittäjyyttä suunnittelevat voivat hyödyntää kunnan ja yhteistyöorganisaatioiden tarjoamia neuvontapalveluja. Yrityksiä tuetaan muun muassa liikeidean kehittämisessä, kannattavuuden arvioinnissa, rahoituksen hankinnassa, yrityksen perustamisessa, omistajanvaihdoksissa sekä sopivien toimitilojen löytämisessä. Palveluja toteutetaan yhteistyössä Oulun seudun uusyrityskeskus ry, Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät ry ja muiden yrityspalveluja tarjoavien toimijoiden kanssa.

Yritysten kanssa tehtävää yhteistyötä vahvistetaan aktiivisilla yrityskäynneillä, yrittäjätilaisuuksilla ja ajantasaisella yritysviestinnällä. Erityistä huomiota kiinnitetään yritysten kehittämistarpeiden

tunnistamiseen, verkostoitumisen edistämiseen sekä suurhankkeiden tarjoamien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämiseen.

Matkailun kehittämistä jatketaan yhteistyössä Humanpolis Oy, alueen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. Keskeisenä tavoitteena on vahvistaa Rokua Geoparkin vetovoimaa ympärivuotisena matkailukohteena sekä edistää matkailuyritysten yhteistyötä, palvelutarjontaa ja kasvumahdollisuuksia. Matkailun kehittämissuunnitelman toteuttamista jatketaan suunnitelmallisesti.

Kunnan yritystonttien ja toimitilojen myyntiä ja vuokrausta hoidetaan kiinteistöstrategian mukaisesti teknisen johtajan ja kunnanjohtajan yhteistyönä. Maankäytön suunnittelusta ja kaavoituksesta vastaavat tekninen johtaja ja kaavoituspäällikkö. Vapaiden yritystonttien ja toimitilojen tarjontaa sekä niitä koskevaa viestintää kehitetään. Lisäksi edistetään yritysten sijoittumista, uusiin investointeihin liittyviä infrastruktuuriratkaisuja sekä suurhankkeiden ympärille syntyvän yritystoiminnan mahdollisuuksia.

Vuonna 2027 elinkeinotoiminnan kehittämiseen varataan 20 000 euroa asiantuntijapalveluihin ja 40 000 euroa hankkeiden omarahoitusuksiin. Elinkeinoyhdistön perustamisedellytysten selvitystyö on käynnissä, ja elinkeinoyhdistöön liittyvä määräraha budjetoidaan hallinnon vastuualueelle.

Työllisyyspalvelut

Vaalan kunnan työllisyyspalvelujen tehtävänä on toteuttaa työllisyyttä edistäviä toimintoja. Keskeisiä tavoitteita ovat palvelujen vaikuttavuuden parantaminen, työllisyyden edistäminen, kunnan talouden kustannussäästöt, myönteisen vaikutuksen aikaansaaminen työnhakija-asiakkaiden elämäntilanteeseen sekä työnantajien ja työntekijöiden kohtaaminen. Lisäksi työllisyyspalvelut tukevat ja auttavat työnantajia työllistämiseen liittyvissä tarpeissa. Työtä tehdään työnhakija- sekä työnantajalähtöisesti, ja toiminta perustuu yksilölliseen lähestymistapaan. Palvelut suunnitellaan huomioiden työnhakijan ja työnantajan toiveet, tavoitteet sekä kokonaistilanne.

Hallinto-osaston työllistäminen koostuu yleishallinnon työllistamisestä ja mahdollisista työllisyys-hankkeista. Työllisyyspalveluiden tavoitteena on parantaa palvelujen vaikuttavuutta ja saavuttaa kustannussäästöjä vähentämällä työttömyydestä kunnalle aiheutuvia kustannuksia sekä saavuttaa työllistämällä verotuloja. Työmarkkinatuen kuntaosuutta (sakkolista) varten on budjetoitu 370 000 euroa.

Vuoden 2026 osalta voidaan todeta, että suuresta TE-uudistuksesta, työntekijävaihdoista, vaikeasta työmarkkinatilanteesta sekä työllisyyspolitiikan päätöksistä ja lakimuutoksista huolimatta Vaalan työttömyysprosentti on pysynyt verrattain kohtuullisena ja erittäin tasaisena edellisvuoteen verrattuna. Vaikka Vaalassa on korkea työttömyysprosentti, työttömien työnhakijoiden määrä on pysynyt samalla tasolla kuin aiemmin. Asiakkaiden määrä sakkolistalla on kuntaosuusmaksun uudistuksen myötä moninkertaistunut.

Työttömien työnhakijoiden määrä on vaihdellut vuoden 2026 aikana 127 ja 149 henkilön välillä. Työttömyysaste oli tammikuussa 2026 15,2 %. Se laski kuluvan vuoden aikana ja oli alimmillaan toukokuussa 2026, jolloin työttömyysaste oli 12,9 %. Työttömyysprosentti lasketaan kunnassa olevan

työvoiman mukaan. Työvoiman määrä väheni Vaalassa vuoden aikana neljällä henkilöllä. Työvoiman määrä 2026 on 981 henkilöä, kun määrä oli 985 vuonna 2025. Yritykset lomauttavat työntekijöitä ja lomautettujen vaalalaisten määrä oli korkea alkuvuodesta. 1/2026 oli 30 lomautettua, mutta määrä laski kevään aikana ja oli matalimmillaan toukokuussa, jolloin lomautettuja oli viisi.

Työllisyyspalveluiden siirtyminen kunnan vastuulle on vaikuttanut merkittävästi Vaalan kunnan talouteen. Vaala ei ole jäänyt sakkomaksujen passiiviseksi maksajaksi. Tavoitteena on edelleen tehostaa työnvälitystä siten, että työnantajat löytävät tarvitsemansa työntekijät ja työnhakijat kiinnittyvät työhön. Samalla vahvistetaan työnhakijoiden osaamista vastaamaan paremmin työmarkkinoiden tarpeita sekä tuetaan heidän työkykyään ja työmarkkina-avalmiuksiaan erityisesti työhönvalmennuksen keinoin. Tavoitteena on lisäksi edelleen varmistaa, että työnhakija saa tarpeitaan vastaavaa palvelua ja ohjautuu tarkoituksenmukaiselle etuudelle silloin, kun työllistymisen esteenä on työkyvyttömyys.

Työllisyyspalvelut toimivat aktiivisesti myös työnantajien tukena. Tavoitteena on vastata rekrytointi- ja työvoimatarpeisiin, edistää osaavan työvoiman saatavuutta sekä löytää yhdessä ratkaisuja työllistämiseen. Lisäksi Vaalallinen Bonus tarjoaa työnantajille taloudellisen kannustimen uuden työntekijän palkkaamiseen. Työllisyys- ja elinkeinopalvelujen yhteistyötä tiivistetään edelleen, jotta palvelut tukevat mahdollisimman hyvin sekä työnhakijoita että alueen työnantajia. Huomioitavaa on, että koko TE-uudistuksessa on työllisyyden edistämisen lisäksi ennen kaikkea kyse kunnan elinvoiman ja elinkeinon vahvistamisesta.

TE-uudistuksen myötä kunnan palveluiden tehtäväkenttä on muuttunut enemmän kohti ennakoivaa elinvoimatyötä, ja suurhankkeiden myötä Vaalassa on tullut lisäksi tarve varautua tuleviin työvoima- sekä osaamistarpeisiin. Suurhankkeisiin liittyvien työpaikkojen koulutustarpeiden selvittäminen on uusi keskeinen osa työllisyyspalveluiden roolia.

Työllisyyspalveluiden roolina on tukea alueellisen osaajapoolin muodostumista sekä toimia yhteistyössä Googlen, oppilaitosten ja muiden työllisyyttä tukevien toimijoiden kanssa. Työnhakijoille ja alan vaihtajille mahdollistetaan soveltuvia koulutus- sekä muunto- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia. Samalla rakennetaan sujuvia opintopolkuja yhteistyössä Kajaanin ja Oulun alueen oppilaitosten kanssa. Googlen pitkäaikainen koulutusyhteistyö Haminan alueella toimii suunnan näyttäjänä Vaalassa. Haminasta saadaan suuntaa, hyviä käytänteitä ja yhteistyön malleja, joita voidaan hyödyntää myös Vaalassa.

Esittelijä

Hallintojohtaja Niskanen Ari

Päätösesitys

Elinvoimalautakunta hyväksyy osaltaan elinkeinon ja työllistämisen talousarvion ja esittää sitä hallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Liitteet

Liite 2 TA 2027 Elinkeinot ja työllistäminen

203

Teknisen johtajan katsaus

Elinvltk 06.10.2026

25/00.02.04/2023

Valmistelija

Tekninen johtaja Matti Kaikkonen, 0400 855 954,
matti.kaikkonen@vaala.fi

Tekninen johtaja esittelee kokouksessa ajankohtaisia asioita.

Esittelijä

Tekninen johtaja Soininen Ville

Päätösesitys

Elinvoimalautakunta merkitsee katsauksen tiedokseen

Päätös

204

Hallintojohtajan katsaus

Elinvltk 06.10.2026

25/00.02.04/2023

Valmistelija

Hallintojohtaja Ari Niskanen, 0400 855 924 , ari.niskanen@vaala.fi

Hallintojohtaja esittelee kokouksessa ajankohtaisia asioita.

Esittelijä

Hallintojohtaja Niskanen Ari

Päätösesitys

Elinvoimalautakunta merkitsee katsauksen tiedokseen

Päätös

205

Viranhaltijapäätösten ottaminen käsiteltäväksi

Elinvltk 06.10.2026

Toimielimelle saatetaan tiedoksi hallintosäännön 27 § mukaiset viranhaltijapäätökset.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösesitys

Toimielin päättää, ettei se käytä otto-oikeutta viranhaltijapäätöksiin.

Päätös

Oheismateriaali

Vaalallisen Bonuksen ja Lisäbonuksen myöntäminen Neittävän Kotiseutuperinneyhdistys ry_lle (1)

Tiedoksi saatettavat asiat

Elinvltk 06.10.2026

Elinvoimalautakunnalle saatettiin tiedoksi oheismateriaalina olleet asiat.

Esittelijä

Puheenjohtaja
Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Päätös

VAALAN KUNTA

ESITYSLISTA

18

Muut asiat

Elinvltk 06.10.2026